

stran neměla z neplatné smlouvy prospěchu. Nejsou-li tu podmínky pro použití § 1174 obč. zák., nebylo příčiny žalobu a limine zamítati a zůstalo řízení neúplným, poněvadž řada důležitých okolností o výši jednotlivých nároků a protinároků vůbec nebyla vzata na přetřes a bylo zabráněno důkladnému probrání a vysvětlení rozepře.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

K vývodům rekursu, že odvolací soud právní otázky, o něž se ve sporu jedná, nesprávně posoudil, nelze přisvědčiti. Co se především týče otázky, zda pachtovní smlouva ze dne 30. června 1925 a s ní jako její podstatná součást související koupě inventáře a úrody jsou platny či neplatny, netřeba tuto otázku zde zvlášť rozebírat, ježto došla svého rozřešení ve sporech proti žalobcům o zaplacení pachtovného a o zaplacení kupní ceny za inventář a úrodu rozhodnutím tohoto Nejvyššího soudu R I 489/27 čís. sb. 7148. V rozhodnutích těchto byl názor odvolacího soudu, že řečené smlouvy nejsou platny, potvrzen, a odkazuje se co se bližšího odůvodnění týče na tato rozhodnutí. Že se § 1174 obč. zák. na projednávaný případ nehodí, dovedil odvolací soud správně. Čeho se žalobci domáhají, nebylo dáno k vymožení nedovoleného jednání, nýbrž k splnění ujednané pachtovní smlouvy ohledně dvora a kupní smlouvy ohledně inventáře a úrody a tu uvedený § nemá místa (sb. n. s. 289, 876, 1447, 2017, 2193, 3517, 4660). Ježto smlouvy byly, jak se ukázalo, neplatny, správně shledal odvolací soud v zažalovaném nároku na vrácení toho, co žalobci na základě smluv plnili, nárok podle § 1435 obč. zák. (srovnej rozhodnutí sb. n. s. čís. 289, 1447, 2193, 3517, 4660). Na této povaze žalobního nároku nic nemění, že přijdou po případě v úvahu též zásady o bezelstné a obmyslné držbě a, jak rekurenti uvádí, ustanovení o jednateilství bez příkazu. Názor rekurentů, že žalobní nárok není oprávněn podle § 1432 obč. zák. poslední případ, ježto prý žalobci vědomě platili nedluh, vyvrátil již odvolací soud a odkazuje se v tom směru na dotyčné důvody napadeného usnesení.

Čís. 7592.

Předpisem § 51 ex. ř. není vyloučeno, by strany neujednaly (§ 104 j. n.) příslušnost exekučního soudu v případech, v nichž je jinak příslušným jiný — nikoli výlučně předepsaný — soud.

K příslušnosti exekučního soudu (§ 17 ex. ř.) náleží všechny spory, jichž výlučným důvodem bylo exekuční řízení. Náleží sem najmě žaloba, již se domáhá třetí osoba, by exekuce vyklizením byla proti ní prohlášena nepřípustnou, protože není podnájemníkem v exekučním titulu jmenovaného nájemníka.

(Rozh. ze dne 9. prosince 1927, R I 1043/27.)

Žalobu třetí osoby, by byla exekuce vyklizením bytu proti žalobci prohlášena nepřipustnou exekuční soud zamítl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek i s předchozím řízením a odmítl žalobu. Důvody: Žalobce sice v žalobě domáhaje se prohlášení exekuce vyklizením bytu vedené proti Kamilu K-ovi proti sobě za nepřipustnou, dovolával se jednak § 37 ex. ř. jednak § 39 čís. 5 ex. ř., poněvadž však žaloba podle § 37 ex. ř. jest přípustna jedině při exekuci na předmět a nikoli při exekuci k vynucení určitého konání, jak v judikatuře důsledně jest rozhodováno, měl prvý soud k žalobě přihlédnouti jen s hlediska § 39 čís. 5 ex. ř. A tu soud odvolací sdílí názor odvolatelův, že třetí osobě bránící se vyklizení bytu přísluší právo žalobní podle § 39 čís. 5 ex. ř. a že žalobou touto má se docílití pravoplatného rozhodnutí o tom, že exekuce je nepřipustnou a ne jak prvý soud mylně za to má, že žaloba předpokládá pravoplatné soudní rozhodnutí. Avšak po názoru soudu odvolacího jest se touto žalobou domáhati určení, že exekuční titul proti žalobci jest bezúčinným. To však předpokládá, by bylo na jisto postaveno právo žalobcovo, jež brání výkonu exekuce. Obojího se žalobce svou žalobou domáhá. O zjištění práva žalobcova bránícího výkonu exekuce, totiž práva nájemního, může však žaloba podána býti u obecného soudu strany žalované, nikoli u soudu exekučního, jenž není zároveň tímto obecným soudem, jak je tomu v souzeném případě. V souzeném případě nelze se dovolávati § 17 ex. ř., jelikož žaloba tato nemá základ v řízení exekučním, nýbrž jedině v tvrzeném ujednání stran o nájemním poměru. Byla tudíž podána žaloba u soudu, jenž není příslušným ku projednání a jehož příslušnost ani výslovnou úmluvou stran podle § 104 j. n. vzhledem k výlučnosti příslušnosti soudu exekučního nemůže býti sjednána.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, by rozhodl věcně o odvolání.

Důvody:

Odvolací soud si mylně vykládá pojem výlučné příslušnosti soudu, maje za to, že strany pro předpis o výlučné příslušnosti exekučního soudu nemohou sjednati jeho příslušnost výslovnou úmluvou podle § 104 j. n. Předpis § 51 ex. ř., že soudy v exekučním řádě nařízené jsou soudy výlučnými a že úmluvy stran o příslušnosti soudů v exekučním řízení jsou neúčinné, má jen ten smysl, že soudní úkony, najmě spory, jež podle exekučního řádu patří před exekuční soud, nemohou dohodou stran (§ 104 j. n.) býti přeneseny na jiný soud. Řečený předpis nemá však ten smysl, že jest vyloučeno, aby strany nesjednaly (§ 104 j. n.) příslušnost exekučního soudu v případech, v nichž je jinak příslušným některý jiný — ne výlučně předepsaný — soud. Pro to není v doslovu zákona opory. Strany mohly tudíž v souzeném případě prorogovati (§ 104 j. n.) příslušnost exekučního soudu, i kdyby vpravdě šlo o věc, která jinak patří před obecný soud žalovaného. V pravdě však ani o ta-

kovou věc nejde, nýbrž jde o věc, pro niž je skutečně příslušným soud exekuční. Jemu mimo jiné přísluší — až na výjimky, o které tu nejde, — projednávat i rozhodovat všechny spory za řízení exekučního a z něho vzniklé (§ 17 ex. ř.). Vyžaduje tudíž příslušnost podle tohoto předpisu jednak, by ustanovení ex. ř. byla zřídlem sporu neb žalobního nároku, jednak aby exekuční řízení dalo podnět k vymáhání nároku žalobou, by šlo o rozepří, jež byla vyvolána některou skutečností exekučního řízení. Nesmí býti pouhou náhodou, že spor, jenž mohl býti též zahájen, aniž bylo zavedeno exekuční řízení, vznikl jen za příležitosti povolení neb výkonu exekuce, nýbrž exekuční řízení musí býti výlučným důvodem pro žalobu, takže s oním sejde i z ní. O takový případ jde v souzeném sporu. Nejde sice o excisní žalobu podle § 37 ex. ř. jak správně seznal též odvolací soud, ale jde o obdobnou žalobu, jež sleduje alespoň v podstatě též účel, totiž by povolená exekuce byla prohlášena za neúčinnou, a to, ne sice jak v § 37 ex. ř., stran některých — žalobcových — předmětů; nýbrž stran osoby žalobce samého. Žalobce se domáhá neúčinnosti a zrušení exekuce, protože není podnájemníkem v exekučním titulu jmenovaného nájemníka, povolená exekuce se tudíž nemůže podle § 568 c. ř. s. vztahovati i k němu. Je jasno, že exekuční řízení je tu výlučným důvodem pro žalobu a že z ní sejde, jakmile sejde z onoho, neboť právě toho, by z exekuce sešlo, se žaloba domáhá. Jsou proto předpoklady pro výlučnou příslušnost exekučního soudu podle § 17 ex. ř. splněny. Odmítl tudíž odvolací soud žalobu neprávem a je na něm, aby o odvolání rozhodl věcně.

Čís. 7593.

Provozovatel nebezpečného podniku jest povinen dbáti zvýšené obezřetnosti po rozumu § 1299 obč. zák. a jeho ručení za bezpečnost provozu není za všech okolností vyčerpáno ani tím, že podnik vyhověl bezpečnostním opatřením. Majitel nebezpečného podniku musí nejen znáti nebezpečí spojená s jeho provozem, nýbrž i opatřiti a zařídit vše, čeho jest třeba k jich odvrácení. Pokud těmto svým povinnostem nevyhověl majitel podniku, v němž byly nabíjeny akumulátory.

(Rozh. ze dne 9. prosince 1927, Rv I 1714/26.)

Žalobce, majitel domu, domáhal se na žalovaném majiteli továrny náhrady škody, ježto výbuchem v továrně žalovaného byl žalobcův dům poškozen. Procesní soud první stolice uznal žalobní nárok důvodem po právu, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Lze připustiti, že jde o podnik velký, snad největší svého druhu v Československé republice, a že nelze požadovati na majiteli takového pod-